

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2021-06-10
Besvaras senast
2021-06-23 kl. 12.00

Till utrikesminister Ann Linde (S)

2020/21:3179 Vraket efter ubåten Som

Skrivelsen *Vraket efter ubåten "Som"* (Ds 2021:14) går igenom många aspekter till följd av att vraket av en rysk ubåt från 1916 påträffats på svenskt vatten. Ryssland har vid flera tillfällen frågat Sverige om möjligheten att återbörda ubåten till Ryssland. Möjligheten till bärgning och återbördande till Ryssland har därefter utretts i en skrivelse som offentliggjorts.

I skrivelsen beskrivs en mängd olika aspekter gällande vilka åtgärder som är lämpliga att vidta med anledning av påträffandet av vraket och förfrågan från Ryssland. Bland annat beskrivs en historisk bakgrund, kulturhistoriska aspekter, ekonomiska aspekter, juridiska aspekter och andra relevanta aspekter. Ingenstans i utredningen återfinns aspekter kopplade till att vraket, delar av det eller materiel som kan återfinnas i vraket kan vara krigsmateriel och därmed falla under den omfattande lagstiftningen som reglerar hantering av sådan materiel.

Eftersom en viktig slutsats av utredningen är att det inte finns några hinder att tillmötesgå den ryska begäran om att bärga respektive återföra vraket till Ryssland så blir dessa aspekter mycket relevanta. Ryssland omfattas av strikta restriktioner då det gäller export av krigsmateriel till landet, och det finns skäl att utgå ifrån att sådan export kan vara tillståndspliktig.

I förordningen om ändring till förordningen (1992:1303) om krigsmateriel SFS 2019:314 till krigsmateriellagen (1992:1300) finns en lista som regelbundet uppdateras och där under respektive så kallad ML-punkt regleras vad som är krigsmateriel. Ubåten Som, dess komponenter samt dess innehåll och eventuellt andra delar som kan komma att bärgas kan utgöra krigsmateriel enligt några av dessa punkter (bland annat ML1, ML2, ML3, ML4 och ML9). Det kan också finnas anledning att anta att ubåten efter bärgning behöver undersökas både inuti och utanpå för att klargöra om eventuell krigsmateriel finns.

Beaktas inte dessa aspekter kan det finnas risk att lagbrott begås antingen av ryska representanter eller av svenska. Krigsmaterielfrågor är också något som överenskomms i olika internationella förhandlingar varpå eventuella brott mot denna lagstiftning kan få vidare konsekvenser. I utredningen behandlas frågor om exportlicens, men de är då inte kopplade till export av krigsmateriel. Det blir därmed märkligt att andra frågor kopplade till exportlicens tagits upp men inte frågan om krigsmateriel och möjlig export av sådan materiel. Av dessa

anledningar borde det vara mycket angeläget att utreda även dessa aspekter.

Med anledning av detta vill jag fråga utrikesminister Ann Linde:

Varför har inte skrivelsen analyserat möjligheter till bärgning och återbördande till Ryssland utifrån krigsmateriellagstiftningen?

.....

Björn Söder (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders